

Kamēr neiemācīsies būt leplns

Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs ir iesaistījies starptautiskā projektā *Eiropas etnogrāfisko muzeju un Vidusjūras baseina valstu kultūras iestāžu sadarbība*, ko finansiāli nodrošina Eiropas Savienības Reģionālās attīstības fonds. Uz šādu sadarbības projektu Brīvdabas muzeju aicināja Latvijas goda konsuls Sicilijā Frančesko Bambini saziņā ar Sicilijas apgabala Mākslas un tautas izglītības departamentu, kā sadarbības partneri piedāvājot siciliešu etnogrāfa Antonino Učello māju muzeju. Bez Latvijas muzeja projektā piedalās arī Kastīlijas un Leonas Etnogrāfiskais muzejs Spānijā, Normandijas muzejs Francijā, Trentīno tautas tradīciju muzejs Itālijā, Sardinijas tautas dzīves un tradīciju muzejs Itālijā.

Projekta noteikumi paredz, ka Latvijas Etnogrāfiskajam brīvdabas muzejam jānodrošina norises vieta konferencei – projekta prezentācijai, kā arī publikam sarīkojumam, kas atspoguļo siciliešu tradicionālo kultūru un mākslu. No piedāvātajiem variantiem Brīvdabas muzejs izvēlējās siciliešu tautas mūzikas koncertu.

Šāda konference un koncerts Brīvdabas muzejā notika 31. jūlijā, no siciliešu puses piedaloties reģiona kultūras ministram, Antonino Učello muzeja direktoram Benino kungam, citiem projekta organizatoriem, mūziķiem Karlo Muratori un Karmello Salemi, bet no Latvijas puses – uzaicinātajiem viesiem, Kultūras ministrijas Muzeju valsts pārvaldes priekšniekam Jānim Garjānam, Mākslas akadēmijas prorektoram Aleksejam Naumovam, Itālijas vēstniecības pārstāvjiem, Brīvdabas muzeja direktora vietniekiem Mārtiņam Kuplajam un muzeja darbiniekiem.

Brīvdabas muzeja sadarbības partneris *Antonino Učello muzejmāja* Sirakūzās ir siciliešu vēsturnieka un etnogrāfa Antonino Učello memoriālā māja, kurā viņš jau savas dzīves laikā bija vācis etnogrāfiskus priekšmetus un kurā pēc viņa nāves iekārtots valsts muzejs. Tas nav

Eiropas etnogrāfisko muzeju un Vidusjūras valstu kultūras iestāžu sadarbības projekts

liels, tomēr, spriežot pēc prezentācijas, labi uzturēts un pilnvērtīgi iekārtots, lai radītu ieskatu par siciliešu dzīvesveidu 20. gadsimta pirmajā pusē un agrāk.

Nākamais muzeju sadarbības posms būs projekta partneru tikšanās Sirakūzās, Sicilijā sā gada 13.-15. decembrī, lai iepazītos ar Sicilijas etnogrāfiskajiem muzejiem, prezentētu savu zemi, tās kultūru un arī savu muzeja eksponāciju, kā arī, protams, lai dalītos pieredzē. Brīvdabas muzeju šajā konferencē pārstāvēs muzeja direktora vietnieks zinātniskajā darbā Mārtiņš Kuplais un informācijas un izglītības nodājas vadītāja Brigitā Čikste.

Siciliešu kolēgi piedāvā nākamgad Brīvdabas muzeja izstāžu zālē iekārtot fotoizstādi par sava novada dabu un vēsturisko attīstību. Mūsu speciālistu ziņā tagad izlemt, kāda veida latviešu lietišķas mākslas, amatniecības vai varbūt arī fotoizstāde būtu realizējama un arī saistoša dienvidnieciskajiem sadarbības partneriem.

Konferences norisi Rīgā 31. jūlijā ietekmēja tas, ka beidzot bijām sagaidījuši vienu no šīs skopās vasaras saulainajām dienām, un, lai gan itālu mūzikus no rita pabaidija kritošai rasai līdzīgs lietutīš, vēlāk diena izvērtās dienvidnieciski silta. Tādēļ konferences informatīvā daļa varēja būt kuplāk apmeklēta. Toties tautas mūzikas koncertā netrūka ne mākslinieku dienvidnieciskā temperamenta un meistarības, ne arī publikas aizrautības un skaļas atzinības. To vēl vairāk paspilgtināja vairākas itālu tūristu grupas, kas tobrīd viesojās muzejā.

Ko no līdzdalības šajā projektā gūst Latvijas muzejs? Siciliešu kolēgi neslēpj, ka Eiropas līdzekļus projekta realizācijai ieguvuši, lai popularizētu tieši savu novadu, tai skaitā – tā kultūru un vēsturi. Tomēr tagad arī Latvija ir Eiropas Savienības jaunā dalībalsts un kā tāda nonākusi Eiropas valstu uzmanības centrā. Par to liecina arī nerēdzētais tūristu pieplūdums šovasar gan Rīgā, gan arī Brīvdabas muzejā. Tālab Eiropas etnogrāfisko muzeju sadarbības projekts Brīvdabas muzeja speciālistiem ir pieredzes skola: kādi ceļi ejami, lai līdzīgā veidā tiktu pie Eiropas naudas lādes savas zemes, sava darba un savas pieredzes popularizēšanai; kā izstrādāt līdzīgas, mūsdienu tehnoloģiju līdzekļiem veidotus prezentācijas un, galu galā, – kā tikt valā no latvisķās pazemības un liekās kautribas. Ar ko latviešu kultūras vērtības un dabas skaistums mazāk ievērojams par siciliešu slavināto? No dienvidniekiem mums vērts pārņemt atziņu, ka citās zemēs tevi necienīs un nenovērtēs, kamēr tu pats sevi nebūsi iemācījies milēt un būt leplns par to, kas tev pieder.